

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
ННЦ «Інститут аграрної економіки».
Протокол № 2
від "23" лютого 2021 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор ННЦ «Інститут аграрної
економіки», академік НААН
Ю.О. Лупенко
"23" лютого 2021 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

відділом обліку та оподаткування
Протокол № 12
від "04" грудня 2020 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-наукової програми
Жук В.М.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В
УПРАВЛІННІ"**

Галузь знань	07- управління та адміністрування
Спеціальність	071 - облік і оподаткування
Освітньо-наукова програма	Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Тип дисципліни	Обов'язкова

Кількість кредитів ECTS — 4
Рік навчання – 2 (другий)
Семестр – II (другий)
Форма підсумкового контролю – залік
Форма навчання – очна, заочна
Мова викладання – українська

Розробник програми і викладач дисципліни:

Стецюк Л.С. к.е.н., старший науковий співробітник відділу обліку та оподаткування
Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- 1.1. Опис навчальної дисципліни
- 1.2. Змістова націленість дисципліни (цілі)
- 1.3. Мета вивчення дисципліни
- 1.4. Предмет і об'єкт дисципліни
- 1.5. Відповідність науковим і прикладним інтересам аспірантів
- 1.6. Завдання дисципліни
- 1.7. Забезпечення кваліфікаційного рівня

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- 2.1. Компетентності, які набуває здобувач в результаті вивчення дисципліни
- 2.2. Програмні результати навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни
- 2.3. Поглиблені компетентності та результати навчання за дисципліною
- 2.4. Відповідність Національній рамці кваліфікацій
- 2.5. Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та оцінювання

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- 3.1. Лекції
- 3.2. Практичні заняття
- 3.3. Самостійна робота

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- 4.1. Технічні засоби
- 4.2. Програмне забезпечення
- 4.3. Аудиторний та бібліотечний фонд
- 4.4. Доступ до інформаційних ресурсів та статистичних даних

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- 5.1. Поточний контроль
- 5.2. Підсумковий контроль
- 5.3. Перелік питань для контролю знань і компетентностей

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Додаткова

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань	07- управління та адміністрування
Спеціальність	071 - облік і оподаткування
Освітньо-наукова програма	Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Тип дисципліни	Обов'язкова

Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин:	120
1. Аудиторні	20
2. Самостійна робота	100
У складі аудиторних годин:	
3. Лекції	10
4. Практичні	10
Курс, на якому викладається дисципліна	2 курс
Вид підсумкового контролю	Залік

1.2. Змістова націленість дисципліни (цілі)

2. Трансформація ролі економічного аналізу в забезпеченні інформаційних інтересів суспільства.
3. Визначення змістовних характеристик сучасних концепцій економічного аналізу.
4. Розширення аналітичних можливостей дослідження процесів функціонування економічних суб'єктів сільських територій.
5. Ідентифікація сучасних концепцій удосконалення методології економічного аналізу.
6. Розробка та реалізація заходів удосконалення аналітичних можливостей функціонування систем управління.

1.3. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є отримання наукових знань та вмінь застосування сучасного аналітичного інструментарію в інтересах суб'єктів економічної діяльності управління, набуття навичок критичного аналізу, систематизації та узагальнення існуючих концепцій під час виконання наукових досліджень, обґрунтування та апробації їх результатів, що характеризуються елементами наукової новизни та мають практичну значимість.

1.4. Предмет і об'єкт дисципліни

Предметом дисципліни є сукупність методологічних підходів щодо вирішення завдань обробки, систематизації та узагальнення інформації, на основі якої зацікавлені особи мають можливість оцінити діяльність економічних суб'єктів.

Об'єктом дисципліни є функціонування системи управління діяльністю економічних суб'єктів на основі встановлення, тлумачення та оцінювання причинно-наслідкових зв'язків між окремими даними та їх групами.

1.5. Відповідність науковим і прикладним інтересам аспірантів

– здобуття навичок ідентифікації інформаційних запитів стейкхолдерів та визначення можливостей їх задоволення на основі сучасних концепцій економічного аналізу;

- вміння моделювати підходи щодо побудови систем економічного аналізу на основі існуючих концептуальних засад удосконалення інформаційного забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів;
- опанування сучасними теоретичними та методологічними розробками у сфері застосування можливостей економічного аналізу для удосконалення діяльності економічних суб'єктів;
- вміння здійснювати наукове обґрунтування вибору, застосування та оцінювання результатів методів економічного аналізу;
- реалізація завдань науково-педагогічної діяльності за фахом та створення її методичного забезпечення.

1.6. Завдання дисципліни

Завданням дисципліни є надання сучасних науково-теоретичних та методологічних знань з питань:

застосування сучасних прийомів та методів дослідження економічних явищ та процесів;

комплексного і системного дослідження економічних явищ, господарських процесів і операцій в їх взаємозв'язку, взаємообумовленості та взаємозалежності;

науково-економічного обґрунтування цільових та прогнозних завдань функціонування економічних суб'єктів;

визначення та оцінювання трендів та закономірностей розвитку економічних суб'єктів;

дослідження причинно-наслідкових зв'язків між явищами та процесами економічної діяльності;

ідентифікації та оцінювання впливу чинників на діяльність економічних суб'єктів та її результати;

підготовки інформації, необхідної для формування багатоваріантних управлінських рішень зацікавленими особами;

оцінювання ефективності використання ресурсів економічними суб'єктами;

визначення адекватності прийнятих управлінських рішень;

функціональної сфери застосування відповідних прийомів аналітичних досліджень залежно від цілей та завдань дослідження;

правил та методичних підходів зведення одиничних показників у відповідні інтегральні показники для проведення рейтингових та узагальнюючих оцінок.

1.7. Забезпечення кваліфікаційного рівня

Дисципліна забезпечує досягнення наступних кваліфікаційних рівнів:

1. Знання: фундаментальних засад розвитку економічного аналізу в контексті його трансформації на механізм інформаційного забезпечення реалізації функцій системи управління; ідентифікація та класифікація видів завдань економічного аналізу; характеристик його організаційних та методичних можливостей задоволення потреб суспільства; знання, сформовані на стиках суміжних наук і практик під впливом концепцій формування інформації за результатами застосування аналітичних процедур.

2. Навички і уміння: виконувати оригінальні дослідження з ідентифікації інформаційних потреб користувачів результатів аналітичних процедур, реалізовувати його призначення в системі задоволення інформаційних очікувань суспільства; ідентифікувати, формалізувати та вирішувати проблеми формування аналітичних даних, необхідних зацікавленим особам, з урахуванням вимог щодо релевантності в контексті вирішення відповідних завдань; визначати доцільність вибору та застосування аналітичних процедур; обґрунтовувати застосування окремих методичних прийомів економічного аналізу на

основі їх адаптації до функціонування суб'єктів господарювання та інформаційних очікувань користувачів.

3. Комунікації: розуміти і застосовувати під час виконання досліджень на етапах обґрунтування їх актуальності, планування, висунення та доведення гіпотез, отримання, оцінювання та оприлюднення одержаних результатів етичні підходи викладення інформації; формувати і доносити до суб'єктів законодавчої ініціативи, регуляторних організацій, професійних громадських об'єднань пропозиції з розвитку теорії та методології економічного аналізу; брати участь у проведенні експертиз, виступати експертами з питань аналітичного забезпечення діяльності економічних суб'єктів; вільно презентувати та обговорювати в науковому середовищі питання обґрунтованого удосконалення змісту науки економічного аналізу в контексті посилення його функціональних можливостей; виступати з доповідями та повідомленнями на наукових, науково-практичних та методичних заходах різного рівня; здійснювати викладання дисциплін, пов'язаних з застосуванням аналітичних процедур у вищих навчальних закладах, а також в межах професійної підготовки фахівців за відповідними програмами сертифікації та підвищення кваліфікації.

4. Відповідальність і автономія: причетність до професії аналітика; дотримання професійних стандартів та етичних вимог у науковій і практичній діяльності; самостійне ініціювання наукових досліджень, метою яких є вирішення теоретичних і методологічних проблем аналітичного забезпечення функціонування систем управління; самостійний вибір предмету, інформаційного та методичного забезпечення вирішення наукових і практичних завдань; прихильність до осучаснення теорії й методології підготовки аналітичної інформації з урахуванням запитів зацікавлених осіб; відповідальність за підтримку належного кваліфікаційного та наукового рівнів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

2.1. Компетентності, які набуває здобувач в результаті вивчення дисципліни

Загальні	
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні	
СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках з управління та адміністрування та суміжних галузей
СК02	Здатність працювати з різними джерелами, отримувати, обробляти, аналізувати, систематизувати отриману інформацію з основних національних, європейських та міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування
СК05	Здатність проводити емпіричні дослідження та використовувати статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування
СК07	Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах

2.2. Програмні результати навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни

ПРН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, аудиту та оподаткування і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички,
--

достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій
ПРН 02. Здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати інформацію, отриману з різних джерел, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї на принципах академічної культури й доброчесності, розвивати нові напрями і види обліку, аналізу, аудиту та оподаткування
ПРН 06. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження, які мають загальнодержавний характер для типологічно однорідних умов (економічних систем, моделей господарського механізму регіонів видів діяльності)
ПРН 10. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах
ПРН 11. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій практиці

2.3. Поглиблені компетентності та результати навчання за дисципліною

Поглиблені компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

опанування основними концепціями, теоріями та парадигмами науки про економічний аналіз у взаємозв'язку з розвитком економічних теорій та суспільних очікувань;

спроможність розуміти практичне значення окремих теоретичних концепцій і доктрин;

здатність ідентифікувати та застосовувати переваги сучасних концепцій економічного аналізу та адаптувати їх до умов функціонування окремих економічних суб'єктів;

спроможність обґрунтовувати, формулювати і доносити до суспільства інформацію щодо предмету та збільшення функціональних можливостей економічного аналізу;

здатність визначати тренди трансформації теорії та методології економічного аналізу;

застосування підходів щодо удосконалення методичної складової економічного аналізу з метою реалізації суспільних очікувань;

володіння знаннями щодо взаємозв'язку та взаємообумовленості економічного аналізу та інших функцій системи управління.

Поглиблені програмні результати навчання за дисципліною:

вміння визначати та пояснювати проблемні питання економічного аналізу, володіти фундаментальними основами постановки мети і виконання завдань наукового дослідження;

здатність виконувати аналітичні дослідження конкретних ситуацій господарської діяльності окремих економічних суб'єктів, галузевих та регіональних кластерів національної економіки;

володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі вибору та адекватного застосування методичних прийомів економічного аналізу;

вміти визначати перспективні об'єкти та напрями досліджень у сфері економічного аналізу з урахуванням трендів сучасної науки;

вміти використовувати знання стосовно ідентифікації результатних показників, що характеризують діяльність економічних суб'єктів та її результати;

вміння ідентифікувати та оцінювати наявність, характер і величину впливу чинників на формування результатних показників;

формування аналітичних моделей економічних процесів, на основі яких визначати причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами;

формування наукової новизни результатів досліджень, виходячи з високого рівня впливу економічного аналізу не лише на рішення користувачів, але й на самі досліджувані об'єкти при реалізації різних функцій системи управління;

розробка інноваційних стратегій та концепцій функціонування системи аналітичного забезпечення всіх рівнів управління та економічної діяльності;

виконувати заходи підготовки аналітичних записок, наукових доповідей, пропозицій та рекомендацій для урядових структур, громадських об'єднань, парламентських комітетів щодо нормативно-правової й регуляторної політики за напрямом "облік і оподаткування";

формування наукового забезпечення роботи вітчизняних громадських об'єднань аудиторів, бухгалтерів і податкових консультантів.

2.4. Відповідність Національній рамці кваліфікацій

Освоєння навчальної дисципліни забезпечує досягнення наступних компетентностей, що відповідають восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій:

Знання	концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	+
Уміння/навички	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	+
	ініціювання, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності	
	критичний аналіз, оцінка існуючих та синтез нових комплексних ідей	+
Комунікація	вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому	
Відповідальність і автономія	демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності	+
	здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	+

2.5. Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та оцінювання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 01. Мати передові	Лекційне висвітлення	Контроль у формі

<p>концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, аудиту та оподаткування і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій</p>	<p>методологічних основ економічного аналізу, ознайомлення здобувачів з сучасними концепціями аналітичного забезпечення системи управління. Навчальна дискусія для відпрацювання навичок, необхідних для презентації та публічного обґрунтування результатів досліджень. Практична робота для отримання навичок збору, систематизації та оприлюднення результатів досліджень</p>	<p>співбесіди та/або тестування. Оцінювання підготовленої презентації та наукової доповіді за обраною тематикою. Підсумковий контроль (залік) у формі письмового або усного опитування</p>
<p>ПРН 02. Здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати інформацію, отриману з різних джерел, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї на принципах академічної культури й доброчесності, розвивати нові напрями і види обліку, аналізу, аудиту та оподаткування</p>	<p>Лекції для формування теоретичного базису економічного аналізу, ознайомлення здобувачів з сучасними концепціями аналітичного забезпечення системи управління - навчальна дискусія: для відпрацювання навичок, необхідних для презентації та публічного обґрунтування результатів досліджень - практична робота: для отримання навичок збору, систематизації та оприлюднення результатів досліджень з дотриманням принципу академічної доброчесності</p>	<p>Оцінювання участі у наукових дискусіях, ситуаційний аналіз опрацьованої тематики. Підготовка тез доповідей, виступи на наукових конференціях, написання наукових статей. Поточний контроль у формі співбесіди та/або тестування. Підсумковий контроль (залік) у формі письмового або усного опитування</p>
<p>ПРН 06. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження, які мають загальнодержавний характер для типологічно однорідних умов (економічних систем, моделей господарського механізму регіонів видів діяльності)</p>	<p>Практичні роботи для отримання навичок збору, систематизації та оприлюднення результатів міждисциплінарних наукових досліджень. Лекції для висвітлення особливостей міждисциплінарних наукових досліджень</p>	<p>Аналітична оцінки опублікованих тез доповідей, виступи на наукових конференціях, написання наукових статей. Поточний контроль у формі співбесіди та/або тестування. Підсумковий контроль (залік) у формі письмового або усного опитування</p>
<p>ПРН 10. Ідентифікувати наукові та практичні</p>	<p>Навчальна дискусія для відпрацювання навичок,</p>	<p>Поточний контроль у формі співбесіди та/або</p>

проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах	необхідних для презентації та публічного обґрунтування результатів досліджень Практична робота для отримання навичок збору, систематизації та оприлюднення результатів досліджень	тестування. Підсумковий контроль (залік) у формі письмового або усного опитування
ПРН 11. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій практиці	Лекційне висвітлення загальних принципів та методів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, - навчальна дискусія: для відпрацювання навичок, необхідних для презентації та публічного обґрунтування результатів досліджень та викладання - практична робота: для отримання навичок збору, систематизації та оприлюднення результатів досліджень, а також для цілей викладання	Співбесіда, тестування. Підсумковий контроль (залік) у формі письмового або усного опитування

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Лекції

Тема 1. Наукові засади аналітичного забезпечення управління.

- 1.1. Зміст аналіз та його місце в системі наукових знань.
- 1.2. Роль і значення економічного аналізу в умовах трансформації економічних відносин.
- 1.3. Принципи економічного аналізу.

Тема 2. Теоретичні засади аналізу господарської діяльності сільськогосподарських підприємств.

- 2.1. Зміст аналізу та його місце в управлінні підприємством
- 2.2. Теоретичні засади організації аналізу та аналітичного процесу
- 2.3. Методологічне забезпечення розвитку аналізу

Тема 3. Інформаційне забезпечення аналізу.

- 3.1. Визначення та критерії оцінювання інформаційного забезпечення аналізу.
- 3.2. Система показників, що використовуються в аналітичних прийомах.
- 3.3. Якісні та кількісні характеристики інформаційного забезпечення аналізу

Тема 4. Методичне забезпечення аналізу економічних процесів. Особливості методології та методики аналізу сільськогосподарської діяльності.

- 4.1. Методи аналітичної обробки інформації в управлінні.
- 4.2. Організаційно-методичне забезпечення аналізу на сільськогосподарських підприємствах
- 4.3. Оцінка стану аналітичного забезпечення на підприємствах
- 4.4. Аналітичне забезпечення діяльності підприємств в умовах сталого розвитку
- 4.5. Аналіз умов господарювання та рівня економічного розвитку сільськогосподарського підприємств.
- 4.6. Аналіз земельних ресурсів.
- 4.7. Аналіз забезпеченості основними засобами та ефективність їх використання
- 4.8. Аналіз людських ресурсів.
- 4.9. Аналіз виробництва і собівартості сільськогосподарської продукції.
- 4.10. Аналіз фінансово стану підприємства.
- 4.11. Аналіз схильності підприємства до ризиків. Аналіз соціальної відповідальності підприємства. Аналіз екологічної відповідальності підприємства

Тема 5. Фінансовий аналіз звітів вітчизняних та міжнародних підприємств після переходу на оновлені правила в МСФЗ: перевірка аналітичних прогнозів практикою

- 5.1. Група коефіцієнтів платоспроможності
- 5.2. Група коефіцієнтів ліквідності.
- 5.3. Група коефіцієнтів рентабельності продажів
- 5.4. Група коефіцієнтів рентабельності капіталу
- 5.5. Група коефіцієнтів ефективності грошових потоків
- 5.6. Група коефіцієнтів покриття боргу

Тема 6. Узагальнення та реалізація результатів аналітичних прийомів

- 6.1. Способи формалізації результатів застосування аналітичних прийомів
- 6.2. Зміст і види рішень користувачів аналітичної інформації.
- 6.3. Механізми застосування результатів аналізу в інтересах бухгалтерського обліку та контролю.

3.2. Практичні заняття

Практичні заняття передбачають: Проходження практики в ГО "Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України" (ФАБФ), що включає забезпечення її роботи у складі громадських рад при Державній податковій службі України, Державній службі статистики України та ін.

Проведення наукових конференцій здобувачів за темами курсу, що включає наукові доповіді, наукову дискусію, відповіді на питання та обговорення за тематикою курсу.

Індивідуальна тематика пропозицій до роботи ФАБФ та Громадських Радах при органах державного управління і регулювання та професійних об'єднань України, а також до наукових доповідей на конференціях обирається аспірантами та подається викладачу по завершенню лекції.

Тематика наукових конференцій визначається у межах пропонованих наукових напрямів:

1. Застосування економіко-математичного моделювання в економічних дослідженнях.
2. Можливості застосування сучасних програмних продуктів в економічному аналізі.
3. Економіко-математичні методи наукового дослідження.
4. Застосування методів кластерного аналізу в наукових дослідженнях.

5. Методика економічного аналізу ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств.
6. Методика економічного аналізу фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.
7. Методика економічного аналізу платоспроможності сільськогосподарських підприємств.
8. Методика економічного аналізу ефективності використання ресурсів сільськогосподарських підприємств.

3.3. Самостійна робота

Охоплює та передбачає:

- 1) вивчення та критичну оцінку захищених у розвиток концепцій економічного аналізу кандидатських та докторських дисертацій у спеціалізованих вчених радах Національного наукового центру "Інститут аграрної економіки" та інших установ;
- 2) збір та критичний аналіз наукових матеріалів з розвитку теорій та концепцій економічного аналізу;
- 3) критичне оцінювання наявних законодавчих та нормативних актів та проектів з питань застосування і тлумачення результатів заходів економічного аналізу;
- 4) підготовка виступу з науковою доповіддю та презентацією за визначеною темою досліджень здобувача;
- 5) підготовку наукових статей до закордонних і вітчизняних наукових та фахових видань;
- 6) підготовку аналітичних записок, довідок, рецензій до органів державного управління та регулювання України, а також допрофесійних громадських об'єднань;
- 7) формування параграфів, теоретичних розділів дисертаційної роботи у взаємозв'язку «завдань-новизни» на базі отриманих нових знань з дисципліни.

4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Технічні засоби

Мультимедійна система: мультимедійний проектор NEC NP216 [3D];ноутбуки HP Pavilion Laptop Model 15-sw1005ua - 2 шт., ноутбук Acer Aspire N17C4;Sopar Slim настінний з механізмом повернення 95" (1:1) 180 x 180 см., ПК : Intel(R) Xeon(R) CPU 3065, Intel(R) CORE(TM)2 Duo CPU E840-2шт, Intel(R) Core(TM) i5-10600k CPU,Intel(R) CORE(TM) i3-10100 CPU - 2 шт.,Intel(R) CORE(TM) i3-7100 CPU -2 шт. Копіювальний апарат TOSHIBA 1550

4.2. Програмне забезпечення

DaVinci Resolve
 Adobe After effects
 Adobe illustrator
 Adobe Photoshop
 ZOOM Professional
 Microsoft Office
 Case Ware working papers

4.3. Аудиторний та бібліотечний фонд

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України, вул. Героїв Оборони, 10;
2. Бібліотека Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», вул. Героїв Оборони, 10;
3. Бібліотека ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН, вул. Героїв Оборони, 10а.

4.4. Доступ до інформаційних ресурсів та статистичних даних

1. Освітній бухгалтерський портал «Облік і фінанси АПК», URL: <http://magazine.faaf.org.ua/>
2. Державна служба статистики України, URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Національний банк України, URL: <https://bank.gov.ua/>
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль складається з поточного контролю виконання самостійної роботи, та підсумкового контролю у вигляді заліку.

Порядок оцінювання результатів освоєння дисципліни

№ п. п.	Зміст напрямів оцінювання	Максимальна кількість балів
1.	Оцінювання практичних занять, в тому числі:	30
	3. виступи та публікація доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях;	15
	4. підготовка пропозицій до роботи Громадських Рад Мінфіну, ДПС, Держстату та ін.	15
2.	Оцінювання самостійної роботи, в тому числі:	30
	4. публікація наукової статті у фахових виданнях (не нижче категорії «В») у розвиток теоретичного розділу дослідження здобувача;	15
	5. критична оцінка інституційного забезпечення розвитку організації та методики економічного аналізу в Україні та пропозицій (аналітичних записок) щодо його удосконалення.	15
3.	Залік	40
Σ	<i>Разом балів (1-3)</i>	<i>100</i>

5.1. Поточний контроль.

Поточний контроль включає контроль виконання самостійної роботи та завдань в процесі практичних занять, за результатами публікації виступів, аналітичних записок, рекомендацій, довідок про впровадження результатів досліджень, індивідуальних консультацій, наукових конференцій, круглих столів і семінарів.

5.2. Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль передбачає складання здобувачем заліку у формі письмових відповідей на 5 запитань (з переліку, що наведений в п. 5.3) та додаткових усних відповідей на запитання викладача.

5.3. Перелік питань для контролю знань і компетентностей.

1. Класифікаційні ознаки та види економічного аналізу.
2. Методики аналізу показників фінансової звітності: види, характеристика, нормативно-правова регламентація.
3. Завдання економічного аналізу для мікро- та макrorівнів управління.
4. Методи економічного аналізу та сфера їх застосування.
5. Методика аналізу економічного потенціалу аграрного підприємства.
6. Аналітична оцінка ефективності бюджетної підтримки агропромислового виробництва.
7. Аналітична оцінка грошових потоків суб'єктів підприємництва.
8. Розвиток теорії та методології економічного аналізу.
9. Аналітична оцінка структури і вартості капіталу суб'єктів підприємництва.
10. Аналітична оцінка матеріальних ресурсів суб'єктів підприємництва.
11. Аналітична оцінка трудових ресурсів суб'єктів підприємництва.
12. Способи обґрунтування припущень щодо безперервності діяльності суб'єкта підприємництва.
13. Аналітична оцінка ліквідності суб'єктів підприємництва.
14. Аналітична оцінка рентабельності діяльності суб'єктів підприємництва.
15. Аналітична оцінка ділової активності суб'єктів підприємництва.
16. Аналітична оцінка фінансового стану суб'єктів підприємництва.
17. Оцінка показників операційного та фінансового левериджу.
18. Методологія економічного аналізу.
19. Аналіз майнового стану суб'єктів підприємництва
20. Аналіз земельного банку сільськогосподарського підприємства.
21. Чим обумовлюються потреби стейкхолдерів у виконанні заходів економічного аналізу?
22. Охарактеризуйте алгоритм та елементи аналітичного процесу.
23. Які аналітичні показники можуть бути застосовані для оцінювання ділової активності суб'єкта господарювання?
24. В чому полягає та за допомогою яких показників здійснюється аналітичне оцінювання ліквідності активів економічного суб'єкта?
25. Що означає термін «комплексність економічного аналізу»?
26. Охарактеризуйте роль економічного аналізу при виконанні функції системи управління «планування».
27. Коли і з якою метою для вирішення завдань економічного аналізу є необхідним визначення поточної вартості активів та зобов'язань суб'єктів господарювання?
28. Наведіть види інформації, яка може бути використана для вирішення завдань економічного аналізу.
29. В чому полягає зміст кореляційно-регресійного аналізу?
30. Які заходи здійснюються на організаційно-підготовчому етапі економічного аналізу?
31. Поясніть зміст регламентного забезпечення аналітичного процесу.
32. Охарактеризуйте принципи економічного аналізу.
33. Якою є роль економічного аналізу в системі управління діяльністю господарюючих суб'єктів?
34. Що є об'єктом та предметом економічного аналізу?
35. За допомогою яких аналітичних показників може бути оцінена фінансова стійкість суб'єкта господарювання?

36. Охарактеризуйте основні критерії, дотримання яких дозволяє застосувати економіко-статистичні методи аналізу?
37. Що являє собою рентабельність діяльності суб'єкта господарювання та за допомогою яких аналітичних показників вона може бути оцінена?
38. Розкрийте зміст аналітичних показників, які характеризують капіталізацію суб'єкта господарювання.
39. Охарактеризуйте роль економічного аналізу при виконанні функції системи управління «реалізація управлінських рішень».
40. На основі яких показників має оцінюватися адекватність економіко-математичних моделей?
41. Які основні етапи виконання завдань аналізу впливу чинників на результатний показник?
42. Визначте мету економічного аналізу.
43. За допомогою яких аналітичних показників може бути досліджена ефективність використання ресурсів економічного суб'єкта?
44. Охарактеризуйте класифікацію форм організації економічного аналізу на сільськогосподарських підприємствах.
45. Розкрийте зміст відомих Вам форм організації аналітичної роботи в економічних суб'єктах.
46. Охарактеризуйте класифікаційні ознаки та види економічного аналізу.
47. З яких джерел та за допомогою яких процедур може бути отримана інформація, необхідна для вирішення завдань економічного аналізу?
48. Охарактеризуйте способи узагальнення результатів економічного аналізу та їх подання користувачам.
49. В яких випадках існує потреба у забезпеченні співставності показників, які використовуються під час виконання завдань економічного аналізу?
50. Охарактеризуйте завдання економічного аналізу.
51. В чому полягають завдання фінансового аналізу?
52. Які аналітичні показники характеризують платоспроможність суб'єкта господарювання?
53. Поясніть зміст застережень, які мають бути досліджені під час вибору інформаційного забезпечення для виконання завдань економічного аналізу.
54. Охарактеризуйте основні методи аналізу впливу чинників на результатний показник.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Методичні рекомендації з аналізу господарської діяльності сільськогосподарських підприємств: практичний посібник / [Стецюк Л.С., Жук В. М., Бездушна Ю. С. та ін.]; К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 44 с
2. Шкуліпа Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: монографія. Ніжин: ТПК «Орхідея», 2020.
3. Аналіз господарської діяльності [текст] : навчальний посібник / [за заг. ред.. І.В.Сіменко, Т.Д.Косової] К.: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.
4. Стецюк Л.С. Розвиток аналізу господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Дис. ... канд. екон. наук, 08.00.09. К.: ННЦ ІАЕ, 2018. 294 с.
5. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К.Ковальчук. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.

6. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. та ін. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А. Одеса: ОНЕУ, ротاپронт. 2015. 310с.
7. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 452 с.
8. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник. К.: Знання, 2011. 630 с.

Додаткова література

9. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2013. 85 с.
10. Грін В.Г. Економетричний аналіз : пер. з англ.. А.Олійник, Р. Ткачук. К.: Вид-во Соломії Павличко, «Основи», 2005. 1198 с.
11. Доугерти К. Введение в эконометрику : Пер. с англ. М. : ИНФРА-М, 1997. XIV, 402 с.
12. Карлин Т. П. Макмин А.Р., III. Анализ финансовых отчетов (на основе GAAP) : Учебник. Пер. с англ. М. : ИНФРА-М, 1998. 448 с.
13. Коупленд Т., Колер Т., Мурин Дж.. Стоимость компаний: оценка и управление : пер. с англ.М. : ЗАО «Олимп-Бизнес», 1999. 576 с.
14. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
15. Томас Р. Количественные методы анализа хозяйственной деятельности Пер. с англ. М. : Финансы и статистика, 1999. 432 с.
16. Черниш С.С. Економічний аналіз : навчальний посібник. К. : ЦУЛ. 2019. 312 с.